

Jurisprudentie

Zaak C-119/15

**Biuro podróży „Partner” Sp. z o.o. sp.k. w Dąbrowie Górniczej
tegen
Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

(verzoek om een prejudiciële beslissing, ingediend door de Sąd Apelacyjny w Warszawie)

„Prejudiciële verwijzing – Richtlijn 93/13/EEG – Richtlijn 2009/22/EG – Bescherming van de consument – Werking erga omnes van oneerlijke bedingen die zijn opgenomen in een openbaar register – Geldelijke sanctie opgelegd aan een verkoper die gebruik heeft gemaakt van een beding dat wordt geacht overeen te komen met een in dat register opgenomen beding – Verkoper die geen partij was in de procedure die heeft geleid tot de vaststelling dat een beding oneerlijk is – Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie – Begrip „nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep”

Samenvatting – Arrest van het Hof (Vijfde kamer) van 21 december 2016

1. *Bescherming van de consument — Oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten — Richtlijn 93/13 — Middelen om een einde te maken aan het gebruik van oneerlijke bedingen — Nationale regeling op grond waarvan het gebruik door een verkoper van bedingen die worden geacht overeen te komen met onrechtmatige bedingen die in een nationaal register zijn opgenomen, als een onrechtmatige handelwijze wordt aangemerkt — Toelaatbaarheid — Voorwaarde — Eerbiediging van het recht op effectieve rechterlijke bescherming — Toetsing door de nationale rechter*

(Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, art. 47; richtlijn 2009/22 van het Europees Parlement en de Raad, art. 1 en 2; richtlijn 93/13 van de Raad, zoals gewijzigd bij richtlijn 2011/83, art. 6, lid 1, 7 8 en 8 bis)

2. *Prejudiciële vragen — Voorlegging aan het Hof — Uitleggingsvragen — Verplichting tot verwijzing — Omvang — Nationale rechterlijke instantie in de zin van artikel 267, derde alinea, VWEU — Begrip*

(Art. 267, derde alinea, VWEU)

1. Artikel 6, lid 1, en artikel 7 van richtlijn 93/13 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten, gelezen in samenhang met de artikelen 1 en 2 van richtlijn 2009/22 betreffende het doen staken van inbreuken in het raam van de bescherming van de consumentenbelangen alsmede gelezen tegen de achtergrond van artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moeten aldus worden uitgelegd dat zij er niet aan in de weg staan dat wordt geoordeeld dat er sprake is van een onrechtmatige handelwijze wanneer in algemene voorwaarden opgenomen bedingen waarvan de inhoud overeenkomt met die van bedingen die bij een in kracht van gewijsde gegane rechterlijke beslissing onrechtmatig zijn bevonden en zijn ingeschreven in een nationaal register van onrechtmatig bevonden bedingen in algemene voorwaarden, worden

gebruikt door een verkoper die geen partij was in de procedure die heeft geleid tot de inschrijving van de betrokken bedingen in dat register, mits deze verkoper het recht heeft om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen zowel het besluit waarbij wordt geoordeeld dat de vergeleken bedingen overeenkomen uit het oogpunt van de vraag of zij, met name gelet op de nadelige gevolgen ervan voor de consumenten en rekening houdend met alle relevante omstandigheden van het geval, inhoudelijk identiek zijn, als het besluit waarbij in voorkomend geval het bedrag van de opgelegde geldboete wordt vastgesteld.

Het staat buiten kijf dat de invoering van een dergelijk register verenigbaar is met het Unierecht. In dit verband blijkt uit de bepalingen van richtlijn 93/13, en inzonderheid uit artikel 8 ervan, dat de lidstaten lijsten kunnen opstellen van contractuele bedingen die als oneerlijk worden beschouwd. Volgens artikel 8 bis van deze richtlijn, dat is ingevoegd bij richtlijn 2011/83, zijn de lidstaten gehouden de Commissie in kennis te stellen van de opstelling van dergelijke lijsten. Uit deze bepalingen vloeit voort dat deze door nationale instanties opgestelde lijsten of registers in beginsel het belang van de in het kader van richtlijn 93/13 geboden consumentenbescherming dienen. Het register in kwestie moet evenwel op een transparante wijze worden beheerd in het belang van niet alleen de consumenten maar ook de verkopers. Dit vereiste houdt onder meer in dat dit register een duidelijke structuur moet hebben, ongeacht het aantal bedingen dat erin vervat is. Voorts moeten de bedingen in het register in kwestie beantwoorden aan het actualiteitscriterium, hetgeen impliceert dat dit register zorgvuldig wordt bijgehouden en dat de bedingen die niet langer in het register hoeven te staan, er met inachtneming van het rechtszekerheidsbeginsel onverwijld uit worden verwijderd.

Daarenboven moet de verkoper aan wie een geldboete wordt opgelegd wegens het gebruik van een beding dat wordt geacht overeen te komen met een beding dat is opgenomen in een register, op grond van het beginsel van effectieve rechterlijke bescherming met name over de mogelijkheid beschikken om tegen deze sanctie beroep in te stellen. Dit recht van beroep moet betrekking kunnen hebben op zowel de beoordeling van de onrechtmatig geachte handelwijze als het boetebedrag dat is vastgesteld door het bevoegde nationale orgaan. In dit verband beperkt het door de bevoegde rechterlijke instantie uitgevoerde onderzoek zich niet tot een eenvoudige formele vergelijking van de onderzochte bedingen met de bedingen die in het register zijn opgenomen. Integendeel, dit onderzoek bestaat erin, de inhoud van de litigieuze bedingen te beoordelen om uit te maken of deze bedingen, met name gelet op de gevolgen ervan en rekening houdend met alle relevante omstandigheden van het geval, inhoudelijk identiek zijn aan de in dat register ingeschreven bedingen.

(zie punten 36, 38-40, 42, 47, dictum 1)

2. Artikel 267, derde alinea, VWEU moet aldus worden uitgelegd dat een rechterlijke instantie waarvan de in het kader van een geding gewezen beslissingen vatbaar zijn voor beroep in cassatie, niet kan worden aangemerkt als een rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep.

(zie punt 54, dictum 2)